

Borba za stare naseljence se nadaljuje

Pretekli četrtek je došel pred senatno zbornico kongresa Zedinjenih držav predlog, da se oblaži postava glede pridobitve državljanstva starejšim ljudem. Dotični predlog je bil sprejet že v poslanski zbornici kongresa lansko leto, toda v senatni zbornici je predlogu dosledno nasprotoval zvezni senator Reynolds iz države North Carolina, ki je zaklet sovražnik vseh tujcemcev v Ameriki.

Naš senator iz države Ohio, Robert J. Bulkley, je bil dve uri v senatni zbornici in govoril v korist in za sprejem predloga. Njemu je pomagal zvezni senator dr. Copeland iz države New York, ki je pretekli petek umrl, dan pozneje, ko se je tako značajno boril za stare tujcemce v Ameriki.

Senatni odsek za naturalizacijo je enoglasno priporočil, da se predlog sprejme. To pomeni toliko, kot da je predlog sprejet in postane postava. Toda vstal je senator Reynolds, ki je protestiral. Naš senator Bulkley ga je lepo prosil, da odneha, češ, da se gre za v resnici vsega spoštovanja vredne ljudi v Ameriki, toda senator Reynolds ni odnehal. Vstrajal je pri svojem protestu.

To je povzročilo, da predlog ni mogel biti enoglasno sprejet, pač pa mora čakati, da pride na vrsto po rednem potu, kar pomeni, da bo šele prihodnje zasedanje kongresa, ki se začne v januarju prihodnjega leta, senatna zbornica tozadevno glasovala. Predlog bo sprejet z večino, o tem ni dvoma, in da sedaj ni bil sprejet, se moramo zahvaliti senatorju Reynoldsu, temu zagrizencu in fanatiku, o katerem smo že večkrat imeli priliko pisati. Med tem se bo pa nadaljevala naša borba za sprejem predloga, da se olajša starim naseljencem pridobitev ameriškega državljanstva.

Helen Klisurich

Včeraj smo sporočili, da je preminula Helen Klisurich. Pokojna je bila rojena leta 1879 v selu Brašlevica, občina Sočice, kotar Jaska. V Ameriki je bivala 38 let. Bila je dobro poznana med Slovenci in Hrvati kot blaga, verna žena, ki je storila mnogo dobrega. 33 otrokom je bila krstna botra. Pred zakonom se je pisala Vukšanović. Njena bolezen je trajala 17 let. Radi boleznijo so ji odrezali obe nogi in je trpela silovite bolečine. Tu zapuška soproga Elija in hčer Mary poročeno z Max Strahiničem, v domovini pa sestro Marijo. Bila je stara mati trem otrokom, Helen, Goldie in Milan Strahinič. Bila je članica društva W. C. št. 48. Stanovale je na 3429 Superior Ave., kjer je njen mož Elija za oskrbnika cerkve sv. Nikolaja. Pogreb ranjke se vrši v četrtek ob 9. uri dopoldne v cerkev sv. Nikolaja. Bodi ranjki blagi ženi ohranjen časten spomin. Naše globoko sožalje preostalim.

Ukrajinski praznik

Ukrajinci v Clevelandu so preteklo nedeljo zaključili dvo-dnevno praznovanje 950. obletnice, odkar so Ukrajinci sprejeli krščanstvo in zavrgli poganstvo. Ob tej priliki je došel v Cleveland ukrajinski nadškof iz Philadelphije John Teodorovič. Slavnost se je zaključila v nedeljo zvečer s piknikom.

Slavljenec

Mr. in Mrs. Frank Ločniškar iz Garfield Heights, sta v nedeljo praznovala 22-letnico srečnega zakonskega življenja. Mr. Ločniškar je edini slovenski brivec v Garfield Heights. Društvo Ambassadors, prijatelji in tudi mi pošiljamo zakonskemu paru iskrene čestitke!

Odlični pevec

Dada Petrovič, naš srbski brat, je pel preteklo nedeljo opoldne na WCLE radio postaji. Mr. Petrovič ima izvrsten, da, mogočen bas. Poslušali smo ga z največjim duševnim užikom. Želimo, da bi ga še večkrat slišali.

Nova industrija

Od novega leta 1938 se je v Clevelandu naselilo že 26 novih industrij. Najnovejša industrija, ki bo začela operirati v Clevelandu jutri je Tip Top Cereal Co., 1440 W. 10th St., ki bo zaposlila 250 ljudi.

Marija Ozimek

V ponedeljek zjutraj je preminula po hudi bolezni Marija Ozimek, rojena Perko. Stara je bila 45 let. Doma je bila iz vasi Kal, fara Ambrus in prišla v Ameriko pred 26. leti. Bila je članica društva Dom št. 25 SDZ. Poleg žalujočega soproga Franka zapuška tri sinove, Franka Josepha in Louisa, štiri brate, Josepha, Franka, Ignaca in Antona, v starosti domovini pa mater. Pogreb ranjke se vrši iz hiše žalosti na 8816 E. 142nd St. v četrtek zjutraj ob 8:30 pod vodstvom Louis L. Ferfolia. Bodi ranjki ohranjenenen blag spomin. Preostali družini naše gorko sožalje!

Relifni položaj

Danes bo mestna relifna blagajna zopet izpraznjena in nihče ne ve, iz katerega vira pride nova pomoč. Odgovornost nosi državna postavodaja v Columbusu. Kogar zadeva zanima, naj pride nocoj na shod v S. N. Dom, kjer bo lahko dobil državnega senatorja Mr. Boič-Boyda in mu stavil tozadevna vprašanja. Senator Boič ima precej vplivno besedo v Columbusu in če vas bo slišal in mu pravilno razložite položaj, bo skušal, da se ugodno vašim zahtevam in prošnjam.

Društvo Ambassadors

Društvo Ambassadors, št. 62 SDZ je bilo ustanovljeno šele marca meseca, toda je že maja meseca doseglo število 26 članov, tako da bo lahko poslalo lastnega delegata na konvencijo. Za delegatino je bila izvoljena Miss Mary Frank, namestnik je Tony Zalar.

Prevzela gostilno

Poznana Vinko Levstik in Frank Telich sta prevzela znano gostilno na 928 E. 72nd St., znano pod imenom Gordon Grill. Vabita svoje znanke in prijatelje na obisk. Lepi prostori in prijazna postrežba.

Zadušnica

V četrtek 23. junija se bo brala v cerkvi sv. Vida ob 6:30 sv. maša za pok. Frances Levstik. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Delegatje

Pri društvu sv. Cirila in Metod št. 18 SDZ. so bili izvoljeni za delegate oziroma delegatino sledeči: Frank Merhar, Ana Kocčvar in Joe Kalčić. Namestniki so: John Fortuna, Joe Jemc in Anton Vidervol.

V mestu govorijo o nove vrste davkih

Da se dobi potrebni denar za relief in da se obenem začne z gradnjo podzemeljske železnice v Clevelandu, je predlagal James Colonel, pomožni blaginik mesta Cleveland, da se v Clevelandu uvedejo popolnoma nove vrste davki in sicer: en cent davka za vsako vožnjo po cestni železnici. To bi prineslo letno v mestno blagajno \$3,200,000. Nadalje bi se računalo en cent davka od vsakega avtomobila, ki je "parkan" na javnih postajališčih. To bi zneslo letno \$1,400,000. Končno bi moral vsak avtomobilist letno plačati \$5.00 za licenco, da sme svoj avtomobil ustaviti in pustiti na ulici. Dohodki od tega bi prinesli letno milijon dolarjev. Vse skupaj bi zneslo letno \$5,600,000, kar bi bilo dovolj za relief, poleg tega pa bi preostajalo še \$750,000, da se začne z gradnjo podzemeljske železnice, ki je preračunjena na \$750,000. Kako bo občinstvo sprejelo ta predlog v naznanje, še ni znano.

Zlatarji tožijo

Trije židovski zlatarji v osrčju mesta tožijo unijo zlatarskih nameščencev, ker unija piktetira njih trgovine. Židje bi radi preprečili piktetiranje in trdijo v svoji prošnji, da nimajo nobenega spora z unijo. Temu nasprotno pa trdi unija uslužbencev v zlatarskih trgovinah, da se je potom svojih zastopnikov pogajala že tri mesece z lastniki omenjenih treh židovskih zlatarskih trgovin, glede boljše plače in znižanja delovnih ur, toda so lastniki vse zahteve uslužbencev odločno zavrnili, nakar se je začelo piktetiranje zlatarskih trgovin, ki se nahajajo na Prospect Ave.

Depresija

Družini Mrs. Kruiš in Mrs. Ferguson sta bili vrženi iz hiše na 65. cesti, ker nista plačali najemnine. Prve ženske mož je odšel po svetu, druga je pa razporočena. Slehera mati ima po dva dečka. Ker nista mogli najti nobenega stanovanja, sta vlekli svoje bore zemsko premoženje v Gordon park in se nastanili v paviljonu za kopalce. Tam čakati sedaj, kdaj se zglosti usmiljena duša, ki jim da stanovanje.

Lepa nagrada

Da se izplača prihajati na društvene seje nam je v dokaz društvo sv. Janeza Krstnika, št. 37 JSKJ, ki je na seji preteklo nedeljo izplačalo \$16 kot nagrado članu Jožetu Opeka, ki je bil navzoč na seji. Jože je bil seveda vesel in tako tudi vsi drugi, ki so obljubili, da bodo v prihodnje bolj marljivo zahajali na sejo.

Odlična učenka

Margaret Kolar, hčerka našega prvega lynotype operatorja je dobila v priznanje kot najboljša učenka 5. razreda šole Marije Vnebovzete v dar srebrni križec z verzičjo. Njen povprečni red za učenje je znašal 97, kar je nekaj izrednega. Iskrene čestitke!

Iz bolnišnice

Iz bolnišnice se je vrnila Mary Mačerol, 18611 Chicaw Ave., kjer jo prijateljice lahko obiščejo.

Star bicikelj

Leta 1902 je kupil Andrew Holswick bicikelj, ki je danes star 36 let. In s tem bicikljem se Andrew še danes vozi.

Kitajci so baje potopili 4 bojne ladje

Šangaj, 20. junija. Kitajska uradna poročila trdijo, da so kitajska letala potopila štiri japonske bojne ladje v Jangtse reki v bližini Ankkinga. Osem kitajskih bombnih letal je napadlo japonske vojne ladje. Dvanajst japonskih letal se je dvignilo in zasledovalo kitajska letala, ki so pa srečno pobegnili. Kar se tiče borbe na suhem vodovje še vedno ovira večje spopade. Resnica je, da so bili Japonci radi poplave strahovito prizadeti. Japonci naznanjajo, da so zavzeli utrjeno mesto Taihu, ki je 120 milj oddaljeno od glavnega mesta Hankov.

Ameriška ladja bombardirana po nacionalistih

Barcelona, 20. junija. Ena izmed nacionalističnih bomb je padla včeraj na ameriško trgovsko ladjo Wisconsin in jo močno poškodovala. Moštvo se ni ničesar pripetilo. Nacionalisti so včeraj bombardirali Barcelono, kjer je bilo ubitih 15 oseb in mnogo ranjenih. V Barceloni se je na mnogih krajih pojavil ogenj. Na ostali fronti se lojalisti še vedno umikajo proti Valenciji. Nacionalisti jih le počasi zasledujejo, kar je dalo lojalistom priložnost, da so se močno utrdili. Na mnogih krajih je prišlo do krvavih spopadov za posest posameznih kmečkih bajt, za katere se na obeh straneh tako obupno borijo, kot bi bile hiše največje strateške vrednosti.

Calumetčani na obisku

Včeraj nas je obiskal v uredništvu prijazen rojak, g. Joseph Češarek iz Calumeta, Mich. Mr. Češarek je tajnik Slovensko-hrvaške zveze na Calumetu. V Cleveland je došel s soprogo, sinom in hčerko. Bili so pri graduiranj sina Ferdinanda, ki je letos graduiral v kadetnici v West Pointu in postal poročnik v armadi Strica Sama. Mr. Češarek se nahaja na Calumetu že 38 let in je zdaj prvič v Clevelandu. Obiskali so družino dr. Kerna, Mrs. Češarek je namreč sorodnica dr. Kernove žene. Ustavili so se pri sestrah Čop na 100. St., ki so bivše Calumetčanke. V Clevelandu se g. Češarku zelo dopade, zlasti se je pohvalno izrazil o našem kulturnem vrtu. Danes odpotujejo naprej proti domu z avtomobilom. Prav lepa hvala za prijazen obisk. g. Češarek.

Štirje samomorilci

Od nedelje do ponedeljka so se pripetili v Clevelandu štirje samomorilci. Mr. in Mrs. Douglas sta prišla na konec svojih financ in sta šla v hotelu Carter skupno v smrt s tem, da sta zavzela strupene tablete. Neki August Martin, 3110 W. 33rd St. je skočil s Clairk Ave. mosta in se na pločniku spodaj ubil. Bil je brez dela in pri slabem zdravju. Steve Pappas, hromec, brez doma, se je vrغل pod vlak N. Y. C. železnice in se ubil.

Graduantinja

Na Collinwood višji šoli je pretekli teden graduirala Miss Rose Koren, hčerka dobro poznane družine Antona Koren, 15912 Saranac Rd. Mladi učenki želimo najboljši uspeh in njej kot njenim staršem pošiljamo iskrene čestitke!

Zrakoplovne nesreče

Tekom nedelje je bilo ubitih deset oseb, ki so se vozile v zrakoplovih v mestih kot Bay Springs, Miss., Fletcher, N. C., Detroit, Milwaukee in San Francisco.

Svarilo

Trije gostilničarji so pretekli teden zgubili gostilniško licenco, ker so prodali opojno pijačo osebam, ki niso bile še 21 let stare.

Jeklarska industrija

Zadnje tedne se je začelo v jeklarnah v Youngstownu in v okolici nekoliko bolje delati. Naročila so se zvišala za 10 odstotkov. * 5,488,055 oseb je letos plačalo dohodninski davek.

Kdo je odgovoren za našnjo depresijo?

New York, 20. junija. Kongresman Bertrand Snell, vodja republikanske manjšine v poslanski zbornici kongresa, ki je pravkar se odgodil, je izjavil včeraj potom radia, katerega so oddale vse Columbia Broadcasting postaje, da je za sedanjo krizo odgovoren predsednik Roosevelt. Roosevelt je vpejal WPA dela, ki so povzročila, da industrije niso mogle poslovati, je dejal kongresman Snell. Takoj po govoru na radio je dobil kongresman Snell brzojavko od enega izmed državljanov njegovega okraja, ki poudarja, da se sicer strinja z njegovim govorom, toda pozivlje kongresmana, da nastopi na javnem shodu, ne pa na radiu, ker na radio govore ni mogoče odgovarjati. Dotični državljani vprašuje kongresmana Snella, kaj bi on naredil, če bi bilo 12,000,000 delavcev brez dela. Ali bi pustil brezposelne od gladi poginiti ali bi jih podprl s tem, da jim da vsaj toliko, da se preživijo. Republikanski kongresman Snell na to vprašanje ni dal nobenega odgovora.

Izlet v Joliet

Kdor se namerava pridružiti izletu v Jolietu in Lemont na 2. julija, lahko dobi železniške listke pri Jožetu Grdini, 6121 St. Clair Ave. Vožnja na oba kraja stane \$10.75, postelja všteta. Vlak odpelje v soboto večer in pripelje nazaj v torek zjutraj ob 5:20. Vlak vozi direktno v Joliet, ne da bi se bilo treba kje presesti. Tega izleta se udeležijo tudi pevski zbor Ilirija pod vodstvom Mr. M. Rakarja. Izletniki se ustavijo najprej v Jolietu, potem pa se odpeljejo v Lemont. Tukaj imate lepo priliko, da se udeležite tega prijetnega izleta jako poceni.

Štirje samomorilci

Od nedelje do ponedeljka so se pripetili v Clevelandu štirje samomorilci. Mr. in Mrs. Douglas sta prišla na konec svojih financ in sta šla v hotelu Carter skupno v smrt s tem, da sta zavzela strupene tablete. Neki August Martin, 3110 W. 33rd St. je skočil s Clairk Ave. mosta in se na pločniku spodaj ubil. Bil je brez dela in pri slabem zdravju. Steve Pappas, hromec, brez doma, se je vrغل pod vlak N. Y. C. železnice in se ubil.

Graduantinja

Na Collinwood višji šoli je pretekli teden graduirala Miss Rose Koren, hčerka dobro poznane družine Antona Koren, 15912 Saranac Rd. Mladi učenki želimo najboljši uspeh in njej kot njenim staršem pošiljamo iskrene čestitke!

Zrakoplovne nesreče

Tekom nedelje je bilo ubitih deset oseb, ki so se vozile v zrakoplovih v mestih kot Bay Springs, Miss., Fletcher, N. C., Detroit, Milwaukee in San Francisco.

Svarilo

Trije gostilničarji so pretekli teden zgubili gostilniško licenco, ker so prodali opojno pijačo osebam, ki niso bile še 21 let stare.

Jeklarska industrija

Zadnje tedne se je začelo v jeklarnah v Youngstownu in v okolici nekoliko bolje delati. Naročila so se zvišala za 10 odstotkov. * 5,488,055 oseb je letos plačalo dohodninski davek.

Poplava na Kitajskem je preprečila japonsko ofenzivo. Stolisotce Kitajcev in Japoncev mrtvih

Šangaj, 20. junija. Kar ni zmogla kitajska armada, ki šteje 1,500,000 mož, je naredila narava, ko je radi silnega deževja narastla ogromna kitajska Rumena reka, ki je poplavlila vojno okolico in prisilila Japonce, da so se daleč nazaj umaknili.

Japonska armada se je skoro polastila važnega železniškega križišča v Čengčovu v Honan provinci. Najmanj 20,000 svojih mož so Japonci zgubili, da so zasedli Čengčov, ko jih je Rumena reka prisilila, da so se umaknili.

Toda enako drago kot Japonci so tudi Kitajci plačali z žrtvami radi povodnji. Računa se, da je povodenj povzročila smrt najmanj 100,000 kitajskih civilistov, ne da bi pri tem računali na vojaške zgube.

Japonski vojaški poveljniki so bili prisiljeni prenehati z nadaljnim prodiranjem. Umaknili so se morali za najmanj 20 milj od ozemlja, katero so si pri-

borili s silnimi žrtvami. Dež še vedno pada. Kitajski kot japonski vojaki so prisiljeni ležati in taboriti v blatu. Položaj je neznošen.

Poplava na Kitajskem, v centru japonske ofenzive, je strahovit udarec za Japonce. Vsak dan vojne velja Japonce \$5,000,000. Računa se, da Japonci ne bodo mogli začeti s ponovno ofenzivo najmanj tri tedne.

Na drugi strani je pa poplava strahotna za Kitajce. Skoro 7,000,000 Kitajcev je zgubilo svoje domove in so bile njih hiše uničene. Poplava je nastala v najbolj plodovitem okraju Kitajske.

Najmanj 50,000 Kitajcev je utonilo v poplavi, pri tem je pa zgubilo svoje življenje do 20,000 japonskih vojakov. Neki katoliški misijonar na Kitajskem se je izjavil, da je Bog posredoval, da ustavi krvavo vojno, kateri je sedaj podleglo že nad en milijon žrtev.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev po naših številnih naselbinah

V Indianapolisu je preminula Mary Lampert, dvora. Rojena je bila 25. marca, 1869, v vasi Potavr, fara Šmihel pri Novem mestu. Poprej se je pisala Novak, pri hiši so pa rekli Muhar. V Ameriko je prišla leta 1893. V zakonu je imela deset otrok, katerih dva sta umrla, osem jih je pa še živih.

Kap je zadela Louisa Hrovata v Braddocku, Pa. Podati se je moral v bolnišnico v Wilkinsburg, Pa.

Frances Lukanich iz Chisholma, Minn., poroča v "Glasu Naroda," kako fino se je tam slišal slovenski radio program ob priliki otvoritve Jugoslovanskega kulturnega vrta dne 15. maja. V Biwabiku, Minn., je 17-letni Jos. Šteblaj s svojim avtomobilom trčil v drug avtomobil, v katerem sta se vozila dve ženski, mati in hči. Mati je bila ubita, hči pa lahko ranjena. Tudi Šteblaj je dobil le lahke poškodbe.

V bolnišnici v Milwaukee je umrl rojak Karl Gašperič, star 65 let in doma nekod iz Bele Krajine. — Istotam je umrl rojak Jos. Borden, star 45 let in doma iz Cerknice na Notranjskem. Tu zapuška žena, tri sinove in dve hčeri.

V bolnišnici v Chicagu je umrla sestra Dominika Gerčar. Podlegla je posledicam operacije. Izdihnila je v naročju lastne matere. Sestra Dominika je bila rojena v Clevelandu in je postala redovnica leta 1930 v Lemontu. Starši blage pokojnice živijo na 775 E. 156th St., Cleveland. Poleg staršev zapuška ranjaka še sestre Frances, Genevieve in Bertho in brata Stanleya.

V West Point vojaški akademiji je 14. junija graduiral, kot beremo v Congressional Record, Mr. Ferdinand J. Chesarek, sin družine Mr. in Mrs. Chesarek iz Calumeta. Prideljen bo ameriški armadi kot poročnik v Fort Lewis, Washington, in nastopi svojo službo 1. septembra.

V Lawrence, Pa., je umrla Apolonija Mrak, stara 82 let in rojena v Lasteh pri Cerknem na Primorskem. V Ameriki je bilo 37 let in zapuška tu moža in

sina ter dve hčeri. Bila je najstarejša slovenska naseljenka v okolici.

Letošnja kampanja pri J. S. K. Jednoti je prinesla v obeh oddelkih 541 novih članov in članic.

Mr. Frank Zajc, urednik "Proletarca," se je podal na obisk v staro domovino. Za časa odsotnosti ga nadomestuje pri uredništvu Ivan Jontez iz Clevelanda.

Dne 15. maja je bil v Buenos Aires, Argentina, prvič izvajen jugoslovanski radio program v Južni Ameriki. V bodoče se bo stalno oddajal jugoslovanski radio program v Južni Ameriki, znamenje, da so naši rojaki tam že precej napredovali.

Preteklo nedeljo je bil na WISN radio postaji v Milwaukee oddajen slovenski radio program, tekom katerega je nastopila tu rojena slovenska mladina. Del programa je bil posvečen tudi slovenski močutom, ker se je ravno isti dan praznoval dan očetov. Oznanevalec je bil slovenski odvetnik Mr. Alvin Glovcek.

Pretekli teden je v Mayo kliniki v Rochester, Minn., umrl splošno poznani rojak iz Sheboygana, Mr. Mike Skok, ki je bil eden prvih ondnotnih naseljenecv. Vodil je hotel in gostilno. Ob smrti je bil star 53 let. Doma je bil iz Savinjske doline. V Sheboyganu zapuška štiri hčere, v stari domovini pa eno sestro.

Darilo očetom

V Columbusu, Ohio, se je ustal novil odbor, katerega namen je bil podariti slehernemu moške-mu, ki je postal oče na očetovski dan preteklo nedeljo, zabojček cigar. Odbor je podaril 79 zabojčkov smodk.

Poroka

V soboto 25. junija se poročila v cerkvi sv. Vida Miss Anna Hlabše, hčerka družine Mr. in Mrs. Anton Hlabše, 1082 E. 72nd St. in George Theus, 1033 E. 77th St. Poroka se vrši ob 8. uri zjutraj. Mlademu paru obilo sreče in uspeha in iskrene čestitke!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
 1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
 Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
 Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
 Za Evropo, celo leto, \$7.00.
 Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 European subscription, \$7.00 per year.
 Single copies, 3c

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 144, Tues., June 21, 1938

Kongres o komunizmu

John O'Connor je nadaljeval s svojim govorom: "Zbrani delegati na konvenciji komunistov v New Yorku so pozdravili z urnebesnim krikom ime Joseph Stalina, ruskega diktatorja. Rusko komunistično stranko so na konvenciji v New Yorku pozdravili kot "bratsko stranko." In ti zmagoslavni klici so odmevali v Ameriki — premislite! In zmagoslavni klici so veljali Stalinu, absolutnemu mojstru zasuznjenih Rusov. Ako misli, da ruski narod ni zasuznjen, naj mu povem sledeče:

"Ruski kmetje so bili pozvani po komunističnih voditeljih Rusije, da razdelijo lastnino velikih posestnikov in jo obdržijo za sebe. Toda komaj so komunistični voditelji utrdili svojo vladu, pa so bili oropani ne samo za svojo lastno zemljo, katero so že prej posedovali, pač pa tudi za zemljo, katero so vzeli bogatim veleposestnikom in katera zemlja je postala last komunističnih voditeljev.

"Z drugimi besedami povedano, sleherni svobodni kmet v Rusiji je postal suženj države, od katere je celo pod carji pred 60. leti dobil vsaj nekoliko svobode. Se sicer sliši vse to nekam čudno, toda je resnično. Tu imate okus komunistične "demokracije," kakoršno želijo komunisti vsiliti tudi v Ameriki. Pa naj vam povem še o neki drugi akciji, ki jo je podvzela konvencija komunistične stranke v New Yorku. Konvencija je slovesno pozdravila Georga Dimitrova. Dimitrov je izvrševalni načelnik komunistične internacionale, organizacije, ki je na delu za svetovno revolucijo, ki zahteva, da se odpravi vera in cerkev in da se zapleni vsa privatna lastnina.

"In to so častni člani komunistične stranke v Zedinjenih državah, ki so bili aktivno na delu, da "očistijo" komunistično stranko vseh, ki so mislili drugače kot komunistični diktatorji. V Rusiji se strelja in obeša že dvajset let. Do deset milijonov, popolnoma nedolžnih ljudi je bilo poslanih v smrt, ker so mislili drugače kot diktatorji. Nadaljnji milijoni so bili izgnani v Sibirijo ali pa so morali pretrpeti grozne muke. In pravijo, da je to demokracija! To je lažna demokracija, katero danes podpirajo celo nekateri zapeljani ameriški državljani.

"Se en vzgled: konvencija ameriških komunistov je poslala "gorke pozdrave" komunistični internacionali in njenemu krvniku Georgu Dimitrovu in "komradu" Stalinu. Slednjemu so poslali "srčne želje" za uspeh in najgorkejšo pozdravo, kot poveljniku revolucionarnih sil, ki vtira pot komunizmu v Ameriki. In ta organizacija trdi v javnosti, da je za mir, za svobodo in za demokracijo! Bog se nas usmili.

"Nikar ne pozabite pravih ciljev teh zapeljanj ljudi. Ko so voditelji komunistične konvencije v New Yorku pošiljali pozdrave diktatorjem v Rusiji so premišljevali, kako bi zanetili revolucijo v Ameriki. Leta in leta že prihajajo milijoni iz Rusije za ameriške komuniste, da vztrajajo v boju in da kopljejo temelje ameriške svobode. Zarota komunistov v Ameriki postaja dnevno bolj očitna. In pri tem morate vedeti, da komunisti nikakor niso surovi v svojem nastopu, pač pa ponižni in pohlevni, tako da jih spozna le oni, ki je proučeval njih taktiko. Komunistična taktika je pognati trojanskega konja v nemisleč demokrate, da ob določenem trenutku lahko začnejo z revolucijo. Nerazumljivo mi je, kje se more dobiti sicer svobodoljubni Amerikanec, ki veruje v enake taktike in ki se da od prefriganih komunistov tako daleč zapeljati.

"Ta strahovita, hinavska tujezemski propaganda je prevzela celo nekatere naše znanstvenike, profesorje in ljudi na visokih mestih. Ti ljudje se prav nič ne zavedajo, da bodo nekega dne šli na morišče, kot so šli na giljotino v Rusiji najboljši znanstveniki in umetniki kakor hitro so spreговорili svobodno besedo, ki ni ugajala diktatorjem na prestolu.

"V Ameriki imamo vsakovrstne zakrinkane komunistične organizacije, ki se skrivajo za hinavskimi imeni, da ljudje ne vedo, kdo je pravzaprav vodja. "Organizacija mladine" (Youth Movement) je med prvimi komunističnimi organizacijami, enako tudi "Students Union." Ti zlasti delujejo med dijaki na univerzah in v sportnih klubih, da zasegli so celo v naša gozdna taborišča, pa smo jih še ob pravem času pogodili in jih temeljito uničili. Da, komunisti so hoteli dobiti kontrolo celo nad Young Men's Christian Association, kjer se zbira naša najboljša mladina. Tudi ta načrt se je zaenkrat ponesrečil.

(Konec prihodnjic.)

Kaj pravite!

Na vso sapo so hiteli v kongresu Zed. držav delati postavbe za delavca. Sprejeli so postavbe o minimalnih plačah in maksimalnih delovnih urah. In če bi zdaj napravili še kako postavbo, ki bi dala delavcem delo, potem bi se dalo govoriti. Samo s postavbami se pa ne da skuhati kosila, niti se ne kupi ene fajfe tobaka.

BESEDA IZ NARODA**Pionirja iz Rakeka**

(Piše A. Grdina)

Komu ni znano ime Rakek. Saj je to vendar tisti kraj, na katerega se obrača toliko pozornosti, namreč kraj, kjer se neha naša Jugoslavija in se pričinja tuja zemlja, a vendar so tam še daleč naprej naseljeni in vedno bivali le naši ljudje. No, v tem se ne bom prekal danes, namen je opisati mojega prijatelja od tam doma. Preko Rakeka sem hodil še leta 1931 in sicer smo se peljali z avtom iz Ljubljane preko Vrhnike, Logatca tje naprej, da smo se pripeljali nazaj v Ljubljano preko Ribnice in Dolenjske. Pa kaj naj vam zopet to pišem, ne vem, da grem tako hitro s tira. Rakek je znan gozdni okraj. Tam je veličanska postaja za odpošiljanje lesa v Trst in drugam. Rakek je med gozdovi zdrav okraj in tudi zelo prikladen za kakšne počitnice mestnih ljudi, če si hočejo ohladiti glave od mestnega ropota. Po cestah se sliši nalahko voz, ki ga peljejo močni voli eni sem, drugi tje; take smo srečavali pogostoma ko smo se peljali z avtom.

Se takrat, ko sem opisoval trgovce Jazbeca in Logarja sem obiskal mojega prijatelja John Gabrenja. Nekdo mi je namignil da naj grem do njega, ker bo prav gotovo nekaj podaril za narodni vrt. Ako se peljete z avtomobilom po Miller Ave. do 222d St. je prav na vogalu Anton Logarja velika hiša, notri pa tudi dobro urejena prodajalna. O Mr. Logarju smo že slišali. Poleg modne Logarjeve prodajalne se nahaja še ena prostorna trgovina. Tu notri pa ima naš trgovec John Gabrenja svojo tovarno, da škornje popravlja ali z drugo besedo: iz starih nove naredi.

Bilo je soboto večer, ko sem ga obiskal. Oče in sin sta bila zaposlena. Zgleda, da bo tudi sin nadaljeval, kar ga bo oče naučil. Dandanes, ko smo z vsem napredovali, je ravno tako tudi v popravilnici za obuvalo vse na strojih. Z nogu pritisne in stroj sam naredi, da so škornji O. K. Zelo moderne naprave! Kakšna razlika je danes, če se spomnim nazaj na domovino, ko so naš oče najeli čevljarja, da je prišel k nam v hišo za en teden, da nam je naredil škornje po meri in velikosti noge; kakšne ceremonije so bile to! Prvič je čevljar prinesel s seboj na hrbtno celo butaro kopit, drugo butaro pa orodja, da ko je razložil po hiši, je vzel kar pol sobe pri oknu ob mizi. V ta namen so že nekaj dni poprej v hiši pripravljali za "šuštarja." In kako je bilo potem, ko je tak "šuštar" začel s svojim delom. Ko so oče povedali koliko članov družine bo imelo nove škornje, so prinesli na mizo veliko butaro usnja, ki so ga poprej na sejmu kupili. Znali so že dobro računati, koliko ga bo potreba, sicer pa nič zato, če bi nekaj od tega ostalo za drugi pot ali pa bo čevljar iz ostančkov naredil še ene male čizmečke za otroke. Ko se je pa mojster vseeno dela prijel, je ropotalo, da se je tresla hiša, posebno kadar je pričel nabijati tisto debelo kožo za podplate, je šlo kar skozi ušesa. Kako je delal dreto tudi veste, saj imamo še navado, da očistimo tistemu, ki zaspi in smrči, da vleče dreto. To prihaja iz očitka "šuštarja," ko dreto dela. Oh, pa kaj še mi je prišlo na misel! Šlo se je za podkvice za moje škornje. Tu sva prišla z očetom navzkriž. Oče so mi hoteli kupiti take podkvice, široke, da je bil čevljev zastaven in zanesljiv, jaz

pa bi rad imel visoke pete in prav male podkvice na njih, da bi se bil v nedeljo vendar malo postavil s fanti. V ta namen sem že našel kakšno staro pilo in sem jo nesel h kovaču, da mi je naredil take podkvice, kakoršne sem si sam zamislil. Oče so kar z glavo majali, češ, kaj boš s takimi škornji, ko boš šel v gozd. To še tudi dobro vem, kako so me škornji žulili, pa tudi tiščali, vse to radi tega, ker bi bil rad imel male škornje, da bi lepše izgledali, noga je bila pa velika. Ne vem, če je bil še kateri drugi tako nespameten kakor sem bil jaz. To bo pa že povedal naš pionir, ki se je s tem pečal in bosim meril škornje in nove napravil mnogo-krat.

Kdo ne pozna Mr. John Gabrenja? Še predno sem kaj omenil po kaj sem prišel, je bil petak že na mizi za vrt. "O, ali tako hitro veste zakaj da sem prišel? Ni denar vse, rad bi se kaj razgovoril o vaši trgovini in o zgodovini, če vas ne motim preveč?" "Najbolje je, da greste v hišo k soprogi," je rekel Mr. Gabrenja, ker ona ima več časa in bolj zgovorna je, že pridem za vami." Residenca Gabrenjeve družine ni daleč stran, takoj od 222. ceste na Ivan Ave. druga hiša je njih dom in lep vrt ima okrog. Prijazen je ta dom v bližini cerkve sv. Kristine, kamor družina pripada. V hiši sem bil dobro sprejet. Mrs. Gabrenja je blaga žena, to ve vsak, kdor jo pozna, bilo za razgovor ali za dela v korist hiše in naroda. Fara sv. Kristine ima več tako delavnih mater. Smatram, da kdor dela v korist fare, ta dela v korist naroda. Nikoli ni manjkalo Mrs. Gabrenja pri akcijah v dobro fare sv. Kristine. Vsaka fara v naselbini je največji in pravi narodni dom. V fari se uči naša mladina prav živeti in vzgajati, v fari se ohranjuje jezik in se goje vse dobre lastnosti, katere smo prinesli s seboj in smo dolžni jih gojiti v Ameriki. To sem povedal mimogrede, ker to mi je tudi najsvetejše in je vsega spoštovanja vredno, ko vidim tako pri drugih. Dolžni smo hvaliti dobro zato, da bi ljudje to še nadalje izvrševali, grajati pa moramo kar je graje vredno. Kdor pa zaničuje cerkvene ustanove in se jih sramuje, ni sin in ni hči našega naroda, pa naj se še tako prišteva v naprednjaške vrste.

Že zopet sem s tira mojega cilja. Pero mi zaide, ko mislim na par, katerega opisujem. Ne morem pomagati, gledajoč požrtvovalna dela teh pionirjev in pero piše to, kar v duhu misli in gleda srce. Vidim namreč te naše požrtvovalne matere gospodinjice, ki se tako iz prepičanja zavzemajo za dobra dela pri ustanovah, bilo za društva, bilo za cerkve ali za domače družabne in socialne naprave. Vso skrb hočejo vzeti na sebe in povsod pomagati do cilja vsakemu podjetju. V tem tako raztresem Euclidu imajo veliko uspeha pokazati. Gabrenjeva družina je tam mnogo pripomogla z drugimi vred. Skoro nikjer drugod tudi ni toliko sloge mad farani in navdušenja kot je pri fari sv. Kristine in to pomaga do uspeha in napredka. Vse to je vredno hvale in javnega priznanja.

Zelo kratkočasno je bilo razgovarjati se z Mrs. Gabrenja. Ker ni bilo še Mr. Gabrenja doma, sva vzela kar po ameriško: Zene prve. Oče Mrs. Gabrenja so bili doma iz Rakeka, mati pa iz Grahovega. Ta beseda Grahovo me je takoj spomnila na mlada leta, ko sem potoval preko Grahovega na božjo poč na

Križno goro. Oh, kako je bilo vroče, pa kako težko sem hodil, prav od nas iz preserske fare preko Borovnice in gori po gorah preko Cerknice itd. Tam ob potah, vem, da so bile male starodavne cerkvice, kjer smo šli malo potegniti za vrv, da je pozvonilo. Vse to je imelo že nekakšen pomen, vsaj mi smo imeli dobro voljo in namen. V Grahovem pa smo s začudenjem gledali tiste stare hiše vse lesene in s slamo krite, kjer so ptice lastovke gnezdile. To je nekaj zelo posebnega in redkost. Tam je vse polno teh gnezd, kar po starih deskah zunaj hiše se drže ta gnezda in lastovke je vse polno v zraku, še nikjer drugod nisem videl ne prej ne potem toliko ptic in gnezd. Torej od tu so mati od Mrs. Gabrenja doma. Mrs. Gabrenja se je po očetu pisala Zorc, pri hiši so pa rekli pri Milčevih. V družini Milčevih je bilo 10 otrok. Od sestre je Mrs. Gabrenja sama v Ameriki. V domovini pa ima še enega brata in dve sestre, ki so vsi na Rakeku. Zorčevo posestvo je bilo nekoč dobro stoječe. Še ko je bila Mrs. Gabrenja stara 11 let, so ji umrli mati. Po materini smrti so se pri hiši zrušili tudi trije vogali, očeta so prekupec kmalu vjeli na neopravičeno kupčijo nekega posestva, ki je bilo slabo in je še drugo premoženje uničilo. Mrs. Gabrenja ima dve sestre, obe vdovi: Mrs. Frances Fatur, ki se nahaja na rojstnem domu na Rakeku z gostilno, druga, Antonija, ima kmetijo na Uncu. Obe sestri imata dobro vzgojene otroke, ki jim pomagajo voditi gospodarstvo. Mrs. Gabrenja ima doma tudi brata, ki je sprevodnik na železnici. En brat Mrs. Gabrenja se nahaja kot cvetličar v Ameriki, v Pennsylvaniji.

Ime John Gabrenja je znano na društvenem polju. Tu se je on vedno udeleževal. Biti uradnik društva in delati za dobro društve je bilo njegovo veselje. Mnogokrat delegat in uradnik brez nehanja je bilo pri njemu v navadi.

Mr. John Gabrenja je po očetu zavzel delo, ki se ga je tudi od očeta naučil. Družina Gabrenjeva je bila čevljarjskega stanu. Rekli so pri Mežnarjevih. Še oba, oče in mati sta živa. Res častno in veselo za sina in hčere. Že več rodov od Gabrenjeve hiše se je bavilo s tem, da so napravljali ljudem nova obuvala, kakor smo že slišali, da se v domovini po hišah selijo "šuštarji" iz ene v drugo. Mr. John Gabrenja je bil torej že od mladih let navajen biti med ljudmi, kjer se človek izobrazi.

Ko so prišla leta za nabor, so rekli, da naj bo taublih za 97. regiment. Še danes visi na steni vzorna njegova slika v vojaški obleki, kar je spomin na največje leto iz mladosti ponosnega vaškega fanta in potem hrabrega vojaka. Po treh letih vojaške službe je sledila pot v Ameriko. Kdor je preizkusil službo pri vojakih se ni več lahko obdržal doma, takega veseli videti svet. Leta 1905 je že videl kip svobode in stopil na ameriška tla.

Prvo delo je bila železna tovarna, 10 centov na uro. Eno leto je delal kot pokoren sluga, še več za druge delavce kakor za sebe, ker so ga kot vsakega, če se je le pustil, drugi sodelavci vporabili v kompaniji, da je delal več kot drugi. Zatem je šel delati k Pennsylvania železnici, kjer je delal osem let. Zatem se je pa prijel dela, ki ga je bil že iz domovine naučen, začel je delati pri znanem trgovcu Frank Suhadolniku, ki je danes najstarejši slovensko trgovsko podjetje med nami. Tu je Mr. Gabrenja delal pet let. Zatem pa je pričel zase trgovsko podjetje v Euclidu, kakor smo že slišali.

Mr. Gabrenja je imel doma dva brata in pet sestra. Oba brata sta bila v svetovni vojni, en brat je bil ubit. Ena sestra se nahaja na domu pri starših, druge sestre njegove se nahajajo tukaj in sicer: Mrs. Anna Kromar, soproga mesarja na Norwood Rd.; Mrs. Ivana Martincič, soproga grocerista na Prosser Ave.; Mrs. Anton Turk in Mrs. Mary Zabukovec. Brat Anton se nahaja tudi še doma z sestro Frances pri starših. Brat Alojzij je padel v vojni, kakor smo že slišali. Izmed vseh je prva dospela v Ameriko Mrs. Kromar.

V družini Mr. in Mrs. Gabrenja so sledeči otroci: hči Albina poročena Hornik, sinovi: Eddy, Louis in William. Prav lepa hvala, Mrs. Gabrenja, za prijazen razgovor; družini božji blagoslov in še mnogo veselih let.

Ko odhajate v domovino

Predrage sestre in članice Slovenske ženske zveze in tudi druge rojakinje, katere ste tako srečne, da lahko potujete na obisk v vašo in mojo milo domovino. Odhajate na obisk tje, kjer nam je tekla zibelka, kjer so nam tekla brezskrbna mlada otroška leta, ko nismo še poznali življenja in njega skrbi.

Ve ne morete zapopasti, kako se lahko vse in srečne počutite, da boste še enkrat videli mili obraz vaše drage mame in očeta, brate in sestre, s katerimi ste se igrali v čisti nedolžnosti. Videle boste naše zelene hribčke, na katerih se leskečejo naše bele cerkvice. Vse, kar boste videle, vas bo spominjalo na vašo mladost.

Oh, kako me srce boli, ko pomislim, da ta in ta gre v mili rojstni kraj, jaz pa nisem tako srečna, da bi še enkrat pred smrtjo obiskala moj mili dom in da bi še enkrat pokleknila na gomilo mojih staršev, bratov in sester. Ker mi ni mogoče vas osebno spremljati in se vam pridružiti, vas bom spremljala ves čas vašega potovanja v duhu in s srcem. Prosila bom Boga, da bi vas srečno pripeljal na vaš cilj. In prosila Ga bom, da bi vas zopet srečno pripeljal nazaj v naročje vaše družine in do vaših zvestih prijateljev, ki vas bomo nestrpnost pričakovali nazaj.

Vesililo bi me, če bi se katere spomnila name z malim spominčkom iz domovine. Mrs. Albino Novak pa prosim za enega petelinčka, saj veš, takega, ki tam piska. (Kje piska je pa tajno). Srčno pa želim srečno pot in vesel povratek moji dobri sosedin in prijateljici Emi Tomšič.

Vsem skupaj pa kličem: srečno pot in še bolj vesel povratek. In ko bo barčica zaplaval, pa veselo zapojte tisto priljubljeno: Barčica po morju plava... Mr. Kolander vaš spremljevalec, bo pa basiral.

Še enkrat: srečno pot vam želim vsem skupaj.

Tončka Jevnik.

Zopet se je zrušil krašovski hrast

Za vedno je zatisnil oči John Cergol, stanujoč na 9418 Elizabeth Ave. Slepč ga je spravil pod zemljo. Vse je pretresla vest in vsak se je čudil, kako da more smrt pobrati tako močnega korenjaka, ki je bil pri vsakem delu neugnan. Nobenega dela se ni ustrašil, saj je bil močan in vedno zdrav. Ni se zmenil za vsako malenkost. Toda ko je pa prišlo zares, se je moral podati v bolnico na operacijo. Žalibog da je bilo prepozno. Ljudje pravijo, da se mora vsak človek vsaj z enim vzrokom posloviti s tega sveta. Jaz pa trdim, da ni vedno tako. Bog je rekel, pomagaj si sam, pa ti bom tudi jaz.

Pokojni John Cergol je bil jako radodaren človek. Nikdar ni odredil usluge kakemu človeku.

Če je le mogel, je rad pomagal vsakemu. Bil je dober in skrben oče svojim otrokom. Nikdar se ni kaj slabega slišalo o njegovi družini. Kolikokrat sem se nalahko ognil njegove hiše, samo da me ni videl. Bog ne daj, da bi me videl iti mimo, pa da se ne bi oglašil v hiši. Postregel je s čemer je mogel. Takó je delal vse svoje življenje s prijatelji in znanci.

Ne morem opisati dovolj zalovanja družine, znanec in prijatelj nad prerano izgubo John Cergola. Toda dovršil si svoje delo na tem svetu in udati se je treba v božjo voljo. Ni Te oviral mraz ne dež, da si šel na delo, samo da ne bi Tvoja družina stradala in vemo, da ni.

Pokojni John je bil tudi dober društvenik. Nikdar ni bil brez dobrih sugestij. Bil je član nadz. odbora društva Krasni raj št. 160 JSKJ. Kot predsednik društva izrekam v imenu članov sožalje prizadetim.

Dragi John, zapustil si nam dober spomin svojega neumornega dela za življenski obstanek na tem svetu, ki ni nič drugega kot samo trpljenje in borba.

Johna smo pokopali na 16. junija iz cerkve sv. Lovrenca. Bil je zelo lep pogreb. Zelo nas je ganil govor Father Slapšaka v cerkvi, ki je rekel: Bodi z Bogom, pa bo tudi Bog s teboj.

Dragi John Cergol! Počivaj v miru in večna luč naj Ti sveti. Preostali družini pa izrekamo naše globoko sožalje.

France s hriba.

IZ PRIMORJA

— Regulacija Pivke. — Tr-novo, maja 1938. — Že pred časom so oblasti, in sicer tozadevni urad iz Trsta v sporazumu z reško pokrajinsko upravo, oskrbele za regulacijo Pivke. Ker je Pivka ponikalnica, ni imela zlasti od prvih izvirov do onstran Zagorja nikdar prave struge. V poletnih mesecih se je Pivniška struga pozna la le na ta način, da je bila trava v onem pasu, kjer bi mogla biti struga, bolj zelena in se je odražala od travnikov. Oblasti pa so po detaljnih načrtih in navodilih dale izkopati strugo z obojestranskimi nasipi. Ti nasipi pa zabranjujejo, da bi se voda v deževnih dneh, ko priderejo posamezni izviri, a teh ni malo stekala v urejeno strugo. Tako zastaja po travnikih voda bolj ko kdaj prej. Pivkina struga pa je vedno brez vode. Vse delo in denar, ki je bil vložen v regulacijo je tako brez vsakega haska in voda povzroča okoliškim travnikom še več škode kot pred regulacijo. Domačini, ki so s tem prizadeti, namesto da bi imeli kakšno korist, se venomer pritožujejo na merodajna oblastva, tako na Reki kot v Trstu, a brez uspeha. Nihče se ne zmeni, da bi regulacijo v toliko izpopolnili, da bi ustrezala svojem namenu.

— Dobrodo. — Zopet sta bili ubiti 2 osebi v bližini vasi, ko sta izpraznjevali granato velikega kalibra. Eksplozija je priklcala bližnje delavce, ki pa na žalost niso mogli ugotoviti katera sta bila ta nesrečneža, ker ju je eksplozija dobesedno raztrgala na kose, ki so jih morali pobirati okrog kraja nesreče in celo po drevesih. Za njih imena še ne vejo.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE**Če verjamele al' pa ne**

V nekem restavrantu je obesil lastnik sledeči napis: "Ne jezite se nad mesom te krave! Pomislite, da boste tudi vi nekoč stari in slabi."

ŽUTI

Po nemškem izvirniku K. Maya

Pojezdili smo za sledjo.

Gozd se je umaknil odprtemu, valovitemu svetu. Nekaj poti podobnega je križalo našo smer, sled je krenila na tisto pot, zapustila našo smer in se obrnila na desno.

Obstal sem, vzel daljnogled in iskal po obsežni planoti, kje bi našel kako selo ali kočjo ali karkoli druga, kar bi bilo jezdece zvabilo iz smeri. Pa nič nisem našel.

"Gospod, kako boš ukrenil?" me je vprašal Halef, moj sluga in spremljevalec. "Ali ostanemo na sledi, ali potujemo z Isradom dalje na zapad k Treski?"

"Dalje bomo jezdili. Kaj hočemo druga? Tule ljudje so gotovo samo za nekaj časa krenili na stran. Zakaj, tega ne vem. Vrnili pa se bodo in spet bomo srečali njihovo sled. Saj morajo k Treski, prav kakor tudi mi.

Pohitimo! Bolje je, da prispejemo pred njimi."

Pognal sem konja. Pa Israd me je ustavil.

"Utegne pa le biti bolje, če stopimo za njimi, gospod!"

"Čemu? Ne zanima nas, po kaj so šli na desno. Morebiti konje napajajo —. Dolgo se gotovo ne bodo mudili."

"Tamle spodaj je globok used in v njem leži samotni kjojlistan — kmetija —, ki ga odtod ni videti. Morebiti so se oglasili pri tistem kmetu —."

"In kaj bi mi od njega posebnega zvedeli? Preveč besediljivi s takimi ljudmi naši ubežniki ne smejo biti, požirek rakije in košček kruha si bodo privoščili pa krenili nazaj."

Ne smemo se muditi. Jezdimo dalje!"

Pa pokazalo se je, da sem se topot zmotil.

Sled se je vrnila od desne. Pa že en sam pogled po njej me je poučil, da je sveža. Ubežniki so se le nekje mudili.

Razjahal sem in jo zelo skrbno preiskal.

Komaj dve uri je bila stara —.

Prvo sled sem cenil na sedem ur —. Pet ur so se ubežniki nekje mudili —. Pri kmetu —? Čemu —?

Take okoliščine utegnejo biti važne in usodne za človeka, ki ima sovražnika pred seboj. Zvedeti sem moral, kaj so počenjali naši znanec pet ur pri samotnem kmetu.

Pognali smo konje po sledi na desno.

Ni bilo daleč do kmea. Svet je padal v široko dolino. Potok se je vil po njej, dobro obdelana polja in travniki so se razgrinjali po pobočjih. Hiša in gospodarska poslopja so stala ob potoku, k njim je držala pot, ki smo jo srečali.

Pojezdili smo bliže.

Revna kmetijska hiša je bila, kakor jih običajno vidiš po Makedoniji, tudi običajne nesnage in zanemarjenosti ni manjkalo.

Človek je stal pri vratih. Ko nas je zagledal, je izginil v hišo in zaloputnil vrata za seboj. Tovariši so se režali.

"Zdi se, da mu nismo dobrodošli, effendi!" je pravil Očko. "Besede nam ni privoščil! Slabe volje je!"

"Se nam bo že privoščil lepo besedo! Boji se nas. Služim, da so ga zastrašili naši ubežniki. Grdo so ravnali z njim, kakor je pač v navadi pri njih, če kam pridejo. Splašili so ga."

Ga poznaš, Israd?"

"Videl sem ga že, za ime pa mu ne vem."

"Pa on pozna tebe?"

"Ne verjamem. Nisva še go-

vorila."

Vrata so bila zaklenjena. Potrkali smo, nihče se ni oglašil. Pojezdili smo okrog ogla in našli druga vrata, pa so bila tudi zaklenjena. Tudi okna so bila vsa zaprta.

Krepko smo ropotali in klicali. Odgovorili so nam, pa zelo robato in nevljudno.

Oknica se je odprla in puščina cev je pogledala skozi okno. Nekdo se je zadril:

"Poberite se, potepuhi! Če ne nehate razgrajati, bom streljal!"

Stopil sem k oknu, trdo k cevi, lahko bi jo bil izrgal nevljudnem kmetu.

"Le počasi, ljubi prijatelj! Nikaki potepuhi nismo in nič ti ne bomo storili! Ne boj se nas! Odpri nam, govorili bi radi s teboj!"

"Tako so pravili tudi oni drugi —. Nobenemu tujcu ne odprem več vrat!"

"Tujcu —? Morebiti pa nismo vsi tujci —."

Pokazal sem na Israda.

"Poznaš tegale?"

Israd je stopil bliže.

Ko ga je kmet zagledal, je počasi umaknil puško.

"Hm —! Ali ni Israd —?"

Svak stavbenika, čobanogeva sina iz konaka ob Treski —?"

"Tisti sem, seveda! Meniš, da sem tudi jaz potepuh?"

"Ti ne! Pošten človek si!"

"No, potem so pač tile tudi poštene!" je pokazal na nas.

"Kajti s potepuhi se ne bratimo."

V zadregi je povedal kmet:

"Mislim sem, ker so tujci."

"Pa so poštene ljudje! Ampak tisti so bili lopovi, ki so te pred nekaj urami obiskali!"

"Odkod pa veš, da so bili taki ljudje pri meni?"

"Vem. In tile tujci jih iščejo, kaznovali jih bodo za njihove zločine. Našli smo njihovo sled pa ugotovili, da so bili celih pet ur pri tebi. Vprašali bi te radi, kaj so počenjali."

"A tako —! Verjamem ti, poznam tebe in tvoje ljudi, da ste poštene. Odprl vam bom."

Previdno so se odprla vrata.

Kmet je bil majhen, slaboten možiček, zabriženo in plašno je gledal vkljub puški, ki jo je še vedno držal v rokah. Rad sem mu verjel, da se boji vsakega tujca, posebno še, če je do zob oborožen.

Nezaupno je pogledoval po nas, Isradove besede ga niso docela pomirile. Obrnil se je v hišo in zaklical:

"Mati, pojdi sem pogledaj si jih!"

Sključena starka je ob palici prilezla k vratom ter nas v skrbeh in boječe gledala. Rožni venec ji je visel ob pasu. Katoličanka je bila.

Pozdravil sem jo po krščansko in prijazno dejal:

"Ali nam boš res vrata pokazala?"

Dobroten, prisrčen smehljaj ji je šinil po vsem licu.

"Kristjan si —? O, tisti so včasih še hujši ko muslimani!"

Pa tvoj obraz je dober —. Saj nam ne bodete nič hudega storiti?"

"Ne, mati! Gotovo ne!"

"Pa nam bodite dobrodošli! Razjahajte in vstopite!"

"Dovoli, da ostanemo na konjih! Mudi se nam, nemudoma moramo spet odjezditi."

Radi bi te vprašali po tistih ljudeh, ki so vas pred nekaj urami obiskali. Koliko jih je bilo?"

"O, po tistih —? Tisti pač niso bili kaj prida ljudje —. Pet jih je bilo izprva. In eden je še prijezdil za njimi, suh, majhen človek."

(Dalje prihodnjič.)

"Nič prida niso bili —? So grdo ravnali z vami?"

"Zelo grdo! Razjahali so in pognali konje na deteljišče, čeprav je paše dovolj okoli hiše. Pa še vprašali niso, ali smejo. Konji so nam poteptali vso deteljo. Zahtevala sva odškodnino, reveža sva. Pa napadli so naju z biči, molčati sva morala."

"Čemu pa so prav za prav prišli? Da bi napasli konje —? Samo radi tega pač niso jezdili tako daleč s poti. Saj se jim mudi."

"Enemu izmed njih je postalo hudo. Prestreljeno roko ima, stokal je ob bolečin. Sneli so mu obvezo in mu hladili rane z vodo."

"Tisti je star, mršav človek, kajne?"

"Da. In Mubarek so mu pravili. Več ur so se eni pečali z njim, drugi pa so medtem prebrskali in premetali vso hišo. Vse najine zaloge so nam pograbili, meso, kruh in kar so se našli. Sina in snaho pa so zaprli pod streho ter odnesli lestvo, da nista mogla uiti."

"Tebi pa niso nič storili?"

Zvito je pomežikala.

"Meni —? Naredila sem se gluho. Za tako staro žensko, kakor sem jaz, ni nič posebnega, če je gluha."

"Pa so te pustili v sobi?"

"Da. In vse sem čula, kaj so govorili."

"Bi mi povedala, kaj si čula?"

"Prav rada! Govorili so o nekkih ljudeh, ki jih preganjajo, o nekem effendiju in njegovih treh spremljevalcih. Vsi štirje da morajo umreti, ker jim ne dajo miru."

"Tisti štirje smo mi."

"Vi —? Saj res —! Štirje ste —!" je zvedavo pogledovala po nas.

"In preganjate jih —?"

"Zasledujemo jih."

"Zakaj?"

"Ker so hudobni ljudje. Mnogo zločinov imajo že na vesti in pravkar pripravljajo nov, hud zločin. In tistega moramo preprečiti."

"O, potem ste gotovo dobri ljudje! In verjamem vam, da so zločinci tisti, ki jih iščete."

"In kaj si še čula?"

"Govorili so tudi o konakdžiji in o hanu ob Treski, tam da bodo prenočili. In potem so govorili o nekem oglarju, ki živi v planinah."

"Si čula, kako mu je ime?"

"Povedali so ime, pa si ga nisem zapomnila."

"Mu niso pravili Šarka?"

"Da, tako mu je ime! K njemu prispejo jutri. In o nekem Žutem so govorili, ki ga bodo našli v Kara — Kara —. Ne vem, kako so že rekli tistemu kraju —."

"Karanirwan han —?"

"Da, v Karanirwan hanu da ga bodo našli, so pravili."

"Tisti Žuti je največji hudodelec, kar jih živi tod v gorah, vodja je vseh zločincev, tudi tistih, ki so bili pri tebi. Tudi njega bomo obiskali."

Ali veš, kje leži Karanirwan han?"

"Ne, še nisem čula o njem, tisti ljudje pa tudi niso povedali."

Pač pa je eden pravil, da se bo sešel pri Žutem s svojim bratom. Ne spominjam se več, kako bi bilo tistemu bratu ime —."

"Morebiti Hamd el-Amazat?"

"Da! In sedaj se spominim, kako je bilo tistemu ime, ki je pravil o bratu —."

"Barud el-Amazat, kajne?"

"Da! Ampak gospod, saj sam več veš ko jaz —!"

"Seveda že vem mnogo o teh roparjih, dovolj dolgo sem jim že za petami. Le prepričaj bi se rad, ali se nisem kje zmotil. Si še kaj čula o Hamd el-Amazatu?"

(Dalje prihodnjič.)

JOŽA GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Po izročilu je sv. Jernej pretrpel mučeniško smrt v mestu Alnanopolis v Armeniji, to je pri današnjem Baku ob Kaspiškem morju na vzhodu današnje Rusije. Ondotni namestnik in kraljev brat Astiag je dal sv. Jerneja živega odreti ter potem odsekati glavo. Zemeljske ostanke sv. Jerneja so končno prenesli na otok Lipari, pozneje pa v Benevent, od tam pa v Rim, kjer mu je cesar Oton II. na tiberskem otoku sezidal cerkev, ki je še danes. Tu smo počastili sv. Jerneja, čigar mučeniška smrt je bila tako bridka, kakor jo nazorno kaže slika v glavnem oltarju.

Od tam smo šli na drugo stran Tibere ter prišli mimo lepe židovske molitnice ali sinagoge. Tu se me je polotila radovednost, da si ogledamo sinagogo. Res smo vstopili in ondodni oskrbnik nas je povedel v molitnico, kjer je bilo zbranih precej židov pri molitvi. V molitnici ni nobene posebnosti razen lepa razsvetljava, nekaj svečnikov pa tablo z 10 božjimi zapovedi ter zvitek sv. pisma starega zakona. Kar je zanimivo je to, da so židje pri molitvi pokriti. To pa na kristjana malo čudno dirne, ki smo navajeni, da smo v cerkvi odkriti. Tu sem se spomnil besed sv. Pavla, ki je zapisal, da mož naj bo v cerkvi odkrit, ker da mož je podobna božja, ženski pa da tega ni treba, ker je podoba moževa. Tako se židje prav nič ne ozirajo na besede svojega velikega rojaka sv. Pavla. Sicer se pa tudi on ni oziral na žide, dasi bi zelo rad, da bi se spreobrnil, kakor se je spreobrnil on, ki je bil glasnik novega zakona.

Od tu gremo na slavni beneški trg Piazza Venezia. Tu je središče sedanjega Rima. Tu sem se stekajo razne velike in manjše ceste: Via Nazionale, po kateri se pride na kolodvor, potem velika in krasna Corso Umberto I., Corso Vittorio Emanuele, ki vodi k sv. Petru, ter še druge važne ceste. Pred trgov je velik spomenik italijanskega kralja Viktor Emanuela II., ki je bil prvi kralj zedinjene Italije. Spomenik kralja, ki mogočno sedi na konju, obkroža visoko krasno poslopje s stebriščem, ki v ozadju obkroža spomenik, poleg katerega so vklešani razni reliefi, ki predstavljajo razne scene iz zedinjene Italije. To je res veličastna stavba, ki je široka 135 metrov, a visoka pa 79 metrov. Kakega posebnega pomena za tujca nima, kajti spomenik je postavljen v počast Viktor Emanuelu in zedinjenju Italije. Da nima jo Italijani pri zedinjenju sko-

ro nobene zasluge je znano iz zgodovine, ker o kakem junštvu pri tem zedinjenju ni govora. Avstrijski vojaki so jih često tako nabrisali, da niti niso utegnili v redu bežati.

Za osvobojenje se imajo največ zahvaliti Francozom, ki so jim res dejansko pomagali, potem pa nemškemu kanclerju Bismarcku, ki je istočasno udaril po Avstriji, ter tako dal priliko Italijanom, da so dobili kar so želeli, in končno pa se imajo zahvaliti nespametni avstrijski politiki, ki je kljub temu protežirala Italijane v škodo Slovence. Ob uri preizkušnje je pa v zahvalo temu Italija zasedila Avstriji nož v hrbet. Zato ni mene posebno zanimal spomenik takih "junakov." Šli smo gori višje k stebrišču, odkoder smo gledali po Rimu. Precej za to spomeniško stavbo je nekaj slavni Kapitol, proti jugu nekaj slavni rimski Forum, dalje Kolosej, proti severu pa Vatikan, na zapadu pa Tibera, a proti vzhodu je Kvirinal, potem kolodvor. Prav v bližini pa je nekaj slavni Trajanov trg.

Med vrvežem ljudstva smo šli preko trga, da si ogledamo še palačo Venezia, kjer se često nahaja Mussolini, odkoder govori svoje vehementne govore, s katerimi navdušuje Italijane, da so potem vshičeni za svojega Duceja. Okrog palače je polno detektivov, ki ostro pazijo, da se ne prikrade kak sumljiv element, ki bi utegnil upihnuti luč življenja Mussoliniju. Tudi nas so prav zvedavo motrili in tudi tu pa tam vprašali po legitimacijah. Na željo smo pokazali svoje potne liste, pa je bilo v redu. Priznati pa moram, da nam niso delali prav nobenih ovir pri razgledovanju. Tudi ko

Unity Freeman, lepa Angličanka, ki ima za svoj največji ideal nemškega diktatorja Hitlerja. Nedavno je bila na češkem prijeta in obtožena špijonaže v prid Nemčije.

smo prav neženerirano govorili v slovenskem jeziku med seboj, nam ni nihče kratil tega. Mussolinijevih soban si seveda nismo šli ogledat, nas pa tudi niso brigale, še manj pa Mussolini sam. Da smo si nekoliko ogledali palačo, to je bilo vse. Ondi smo si tudi ogledali cerkev sv. Marka, ki je radi beneške palače vsa obdana z detektivji. Dočim se po drugih cerkvah poljudno šetaš, ogleduješ ali moliš, greš tukaj kar naprej in pod nadzorstvom detektivov ven na ulico, ter se jih iznebiš, ko si že oddaljen precej korakov od palače.

Na trgu je nenavadno živahno. Vse polno ljudstva, ki prehaja iz ene ulice v drugo, tako, da vzame precej časa, da pride človek iz te gneče. Med to pestro množico je pomešanega dosti vojaštva, častnikov, prostakov, vmes kak general. Tistikrat so prignali v Rim lepo število Abesincev ter jih prosto pustili, da so se šetali po trgu. Pogled na ujete Abesince je bil zelo zanimiv, ko so bosi pa s fezom na glavi zvedavo hodili po trgu. Na njih obrazih je bilo videti, da jim ni kaj prida dolgočas po Abesiniji in Haile Selassiju. Videl sem nekega častnika, ki je poklical šetajočega se Abesinca ter ga s posebnim nosom pokazal enemu svojih tovaršev, da je to rebel, katerega je on ujel, Abesinec se je široko zasmejal, ter pri tem pokazal svoje bele zobe in kimal, da je res "rebel." Potem sta ga še nekaj spraševala, Abesinec je pa kimal. Ko je dobil v pest nekaj drobiža, jo je veselo ubral po trgu naprej. Kot sem razvidel so imeli Abesince tam za zgolj reklamo. V prvi vrsti, da se Italijani kažejo kakšni "junaki" da so, v drugi pa, da Abesincem razkažejo svojo kulturo, ki je, kakor sem videl Abesincem ugajala. Treba pa je priznati to, da so Italijani do tujcev zelo vljudni ter pravi kavalirji. Jaz sem dobil vtis, da glede naklonjenosti do tujca prekašajo razne druge države in narode. In nič ne bo čudnega, če s tako taktiko počasi pridobije Abesince.

Promet po beneškem trgu je zelo živahen: avtomobili, kočije, avtobusi in razna druga vozila se komaj sproti umikajo drug drugemu. Tozadevno so tam na delu mnogi stražniki, ki pazijo na red, ki je v tej gneči zelo vzoren. Tudi po več drugih krajih je promet enako živahen, ker tujcev pride v Rim vedno dosti. In kakor sem že omenil, Italijani so jako postrežljivi in pa vljudni. To pa pred tujci veliko šteje. Prav zato Italijo mnogi posečajo in ima kot taka veliko prijateljev.

(Dalje prihodnjič)

Sin japonskega premierja je slab učenec

Princeton, N. J., 20. junija. Jutri bodo graduirali dijaki Princeton univerze. Med dijaki se nahaja tudi Fumitaka Kono-ye, ki je sin ministerskega predsednika Japonske. Sinko vsemogočnega vladarja Japonske je "padel" v vseh predmetih in ne bo dobil diplome. Sedaj se boji vrniti domov, ker bo oče hud. Vidi se, da prevladuje v Ameriki prava demokracija in da ameriški profesorji postopajo s princ in knezi enako kot z najbolj priprostim ljudmi. Na Princeton univerzi je bil svojačasno profesor Woodrow Wilson, ki je bil pozneje izvoljen predsednikom Zed. držav.

Sudetski Nemci bojkotirajo ameriško blago

Praga, 20. junija. Stranka sudetskih Nemcev je včeraj objavila, da bo bojkotirala ameriško blago, ker skušajo ameriški židje bojkotirati blago, ki je izdelano v pokrajih Čehoslovaške, kjer bivajo sudetski Nemci. Konrad Henlein, vodja sudetskih Nemcev, se je včeraj zglasil pri ameriškem poslanstvu v Pragi in protestiral početje ameriških židcev.

Petroleji zakrivil nesrečo

Ker Mrs. Elizabeth Butts, 46 let stara in mati osmih hčera, stanujoča na 964 E. 69th St., ni mogla takoj zakuriti v svoji pečici, je polila drva s petrolejem. Tedaj je ogenj planil navzgor in tako nesrečno obžgal ubogo vdovo, da bo najbrž umrla. Tudi 16 let stara hči Vera je dobila nevarne opekline. Ogenj se je kmalu razširil po vsej hiši. Otroci, ki so tedaj spali, so se rešili na streho odkoder sta jih s pomočjo lestev rešila sosedja Miha Savage in Jos Campa, 6723 St. Clair Ave. Vera, ki se nahaja v bolnišnici, je pripovedovala, da je mati pripravljala kosilo, ker se pa drva in premog niso vneli, je polila vse skupaj s petrolejem in pristavila gorečo žeplenko, narkar je nastala razstrelba. Ognjenjasi načelnik se je izjavil, da je naredil ogenj \$1.500 škode na hiši in \$500 na pohištvo.

Listnica uredništva

Naročnik, Akron, O.: Ni resnica, da so se Zedinjene države tekom zadnjih dveh let zadolžile za petnajst milijard dolarjev. Res pa je, da se je narodni dolg zvišal za pet milijard, in to radi podpore brezposelnim. — A. L.: Ako želite postati ameriški državljani, morate odpotovati iz Zedinjenih držav v Jugoslavijo, kjer naredite ponovno prošnjo za dohod v Ameriko, narkar boste prišli sem postavnim potom kot kvotni naseljenec. Natančnejše podatke lahko dobite v našem uradu. — Naročnik: Postava ne dovoljuje, da bi vaši otroci, četudi ste ameriški državljani, prišli v Ameriko, ako so stari nad 21 let. Ti otroci so podvrženi kvoti, toda imajo v gotovih slučajih prednost pred kvotnimi izseljenci.

MALI OGLASI

Stanovanje

se odda, 7 sob, za eno družino, vse udobnosti. Nizek rent. Vprašajte na 646 E. 160th St. 144

Hiša naprodaj

Za eno družino, šest sob, furnez na vodo. Zunaj obzidana. Zraven je tudi dvojna garaža. Hiša je stara 6 let in se nahaja na 735 E. 236th St. Blizu Bab-bitt Rd. v Euclidu. Lastnik živi v njej in si jo lahko ogledate vsak dan. Tel. Kenmore 4757-J.

Proda se

dobro urejena slovenska grocerija. Za naslov poizvedite v uredništvu tega lista. (145)

Psi naprodaj

10 tednov stari, nemške pointer pasme; najboljši lovski psi. Oglasite se na 705 E. 156th St. Tel. Mulberry 9732. (146)

PIKNIK

bo popolen uspeh, ako ga oglašate v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Društva imajo izjemne cene na oglasih

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

— Dobili smo obisk, stari! — vzklikne Hijacinta. — Sigurno se boš začudil, kdo prihaja k nama.

— Sta sama? — vpraša tajinstvena žena. Oprezno ogleduje po sobi in šele nato dvigne kopreno.

Obraz črno oblečene dame ni bil grd. Tem več bi se ga moglo smatrati za lepega, če bi ga ne kvaril očitno velik zakrivljen nos. Široke, polne ustnice so kazale na energično in podvzeto ženo.

— Oho, gospa Rebeka Margolinsky, — vzklikne začudeno Jankovič. — Ti prihajaš k nama; kaj pomenja to?

— Modrijan — pregovori s smehom gospa v črnem z jakko židovskim naglasom. — Kaj misliš, da sem radi zabave šla preko stotine podrhtanih stopnic do vajnega brloga?

— Gre torej za nek posel? — vpraša radoznalo Jankovičeva žena.

— Da; ni treba da hodim kakor mačka okoli vrele kaše, — odgovori živahno dama. — Gre za neki posel, ki vama more prinesiti veliko imetje!

— Poslušam, gospa Rebeka! — Povejte, kaj naj naredim — vpil je veselo Jankovič. — Morda so kje vrata za katera je treba močnih ramen, da se odpro; ali je morda treba odkleniti ključavnico, katere gospodar skrbno čuva ključ. Pa izučil sem se ključavničarstva, za mene je to igrača. V pol uri naredim ključ, ki odpira vse ključavnice sveta.

Rebeka Margolinsky naredi nestrpno kretnjo: — Ne kričite! — reče. —

Ali more takoj vedeti vsa hiša, da je k vama prišla žena Abraham Margolinskega, da se z vama dogovori o vlogu v nekaj bogatejšo petrograjsko hišo.

Zadnje besede je izgovorila židinja s tihim pridruženim glasom. Nato je oprezno gledala po sobi in še tišje nadaljevala:

— Jankovič poznate lepo mlado vdovo državnega svetnika Bojanovskega?

— Bojanovskega? — odgovori pijanec. — Zdi se mi, da sem to ime že nekje slišal.

— Bil je vrlj vpliven človek na carskem dvoru, pravi tajni svetnik. Preko noči je prišel v nemilost in bil odgnan v Sibirijo. V Petrogradu je ostala samo njegova mlada, lepa žena. Po vsej priliki se ona ne dolgočas, ker ji je pred nekoliko dnevi znameniti draguljar Orlov poslal dijamantni diadem vreden petdeset tisoč rubljev.

— In nakit se nahaja v hiši vdove Bojanovskega — reče razburjeno Jankovičeva.

— Da — odgovori značilno židinja. — Ako ste zadosti spretni in zvižalni, mogel bi se diadem nahajati kje drugje. Moj mož in jaz sva dobro razmislila zadevo, in prišla sem, da vam ponudim ta posel v kompanijo. Pridite v naš čajarno, v židovskem delu tam preko poti sinagoge. Tam se bomo posvetovali in pripravili vse potrebno za naš načrt. Samo zaklinjam vaju pri Bogu, Abrahamu, Izaku in Jakobu, da držite jezik in da o tem nikomur ne pripovedujete, ker bi to moglo stati naše in vaše glave.

Po teh besedah spusti Rebeka hitro pajčolan na obraz in gre proti izhodu. Nekoliko korakov pred vratmi se naenkrat ustavi. Opazila je Vladimirja, kako nepremično leži na slamnjači. Nato vpraša z glasom polnim začudenja in roganja.

— Kaj je to? Odkdaj imata otroka? Ne spominjam se, da je Bog kedaj blagoslovil telo gospe Jankovičeve.

Nastal je kratek odmor. Oba sta si izmišljevala, s kako lažjo naj zamažeta oči gospej Margolinsky.

— Mali je moj nečak, — je končno pregovoril Jankovič, — sin mojega pokojnega brata. Vzeli smo ga k sebi iz usmiljenja, sicer bi moral od gladi umreti.

Židinja nezaupno pogleda Jankoviča in se nasmehne: — Iz usmiljenja? Odkdaj gospod Jankovič govori o usmiljenju? Nadalje ima dete tako plemenit obraz, kakor bi se rodilo v knežji hiši. Toda vseeno, kaj mi mar. Grem. Torej, kakor smo rekli: jutri zvečer!

Čim je odšla, si Jankovič veselo mane roke: — Stara, to bo sijajen posel. Teh par rubljev, ki so še v hiši, mi preostaje še za par dni, da kupim žganjice.

— Pri moji veri, moglo bi se lepo zaslužiti, ako nam uspe ukrasti nakit vdove Bojanovskega, toda bojim se, da nas bodo židje prevarili. Treba bo paziti.

— Ne bojim se! — zamrmrla Jankovič. — Upam, da se dogodi obratno. Dal bom židom po nosu. Ne imenujem se zaman Jankovič.

Naslednji večer se je pripravil častni zakonski par, da gre na dogovor v čajarno gospoda Margolinskega.

— Ali kaj hočemo z dečkom, — vpraša žena kazoča na Vladimirja. — Ako ga pustimo samega, nam bo pobil krožnike ali popil mleko.

— Ne skrbi za to, — odgovori Jankovič s peklenskim smehom. Pograbi dečka in ga popelje v temni hodnik. Tu ga priveže z vrvo na železno ključko. Vrv je bila jedva toliko dolga, da je nesrečno dete komaj dosegalo tla z nogama.

Ko je nestvor izvršil posel, prasneta oba v smeh, a gospa Jankovič se mu zagrozi, stisnuvši svojo koščeno roko pred očmi ubogega dečka.

— Glej, da boš tiho kot miš. Ne vpij in ne kriči, ker te ljudje iz stopnic itak ne morejo slišati. Sicer hočem, ko se vrnem, vzeti klešče in ti popipati zobe. Poznaš že klešče, kaj ne mali!

Čim je otrok slišal o kleščah, je zatrepetal po vsem telesu in je prav za prav skočil od strahu.

— Tako je prav, lump! — se smeje Jankovičeva. — Takšen se mi dopadaš. Pred menoj moraš trepetati od strahu.

Nato oba odideta in zaklene vrata. Nato oba odideta in zaklene vrata. Nato oba odideta in zaklene vrata.

Žalosten in utrujen se je hotel mali Vladimir spustiti na tla, da si odpočije, toda ovirala ga je pri tem prekratka vrv. Nesrečno dete povesi glavo in žalostno zajoče.

Ali ni dolgo trajalo, ko nekdo tiho potrka na vhodna vrata.

— Vladimir! — je slišal deček, ko ga je neki poznani glas nazival. — Me čuješ, moje ubogo dete?

Po zvoku znanega glasu mi ne dečku, kot na znak čarobne palice, vsa utrujenost, žalost in zaspanost. Oči se mu zabliškajo in veselo zavpije: — Petrovna, draga Petrovna, si li ti?

— Da jaz sem, moje dete, — odgovori mala šivilja. Vide-la sem, da so tvoji redniki odšli, pa sem prišla pogledat, kaj delaš. Odpri vrata!

— Ne morem. Zvezan sem. — Zvezan? — vzklikne začudeno. To je nazaslišana surovost. Sram jih naj bo barbari, ki postopajo s siromašnim detetom kakor z divjo zverjo. Toda čakaj, Vladimir, prišla bom takoj k Tebi, četudi bi morala udreti vrata.

Mala grbava deklica je uprla vse sile, da vdre v sobo. To da po nekoliko minutah je morala zlomljena in težko dihajoča opustiti to namero. Njena moč je bila dosti premajhna.

— Ne gre, — je govorila Petrovna. — Na žalost sem preslaba. Ne preostaje nama ničesar drugega, ubogo moje dete, da se tako skozi zaprta vrata pogovarjava.

— Ostan pri meni, dobra Petrovna, — je prosil Vladimir, — in pripoveduj mi kako lepo povest.

— Hočem, samo poslušaj, — reče. Pripovedovala ti bom o beli miški.

— Ah, da, o beli miški, — se je veselil deček.

— Nekeč je živel siromašno dete, — je začela Petrovna, in to dete ni imelo več ne tateka ne mame. Povsod je bilo nemilo sprejeto, gladovalo je in zmrzevalo, ter dobivalo udarce po noči in do dnevi.

Ubogo dete je vedelo, da je njegova dobra mamica v nebesih pri ljubem Bogu ter je često, kadar je bilo nesrečno, sklepalo ročice in molilo: Ah, pomagaj mi, moja draga mamica, pomagaj mi!

Nekega dne so ljudje brez duše zaprli bedno dete v neko temno klet, kjer je končno za-

spalo v velikem strahu in solzah.

Dete je spalo in spalo, dokler ga naenkrat prebudi neki šum. In ko je začudeno gledalo okrog sebe, opazi malo belo miško, ki je kraj njega stala in ga gledala s pametnimi očmi.

— Ne boj se, — je rekla miška s človeškim glasom, — nočem ti ničesar žalega storiti. Poslala me je tvoja mamica, da sem vedno pri tebi, če me potrebuješ.

— Petrovna! — zavpil je na dnu stopnic neki ženski glas, — kje ste, Ali naj eno uro tu stojim in čakam na moj plašč?

Mala šivilja se preplašeno strese.

— Bog! Popolnoma sem pozabila, da danes pride moja stranka, gospa Šternicki, da ji dovršim plašč. Moram doli, moj Vladimir, Bog ve, če utegnem zvečer zopet priti k tebi.

Petrovna hiti po stopnicah in je vsa trepetala pri misli, da bi mogla zgubiti stranko, ženo bogatega trgovca z ribami.

Gospa Šternicki je postala že nervozna in srdita radi dolgega čakanja.

— Kod se potepate? — je govorila porogljivo, ko ji je mala šivilja s ponižnim oproščenjem odpirala vrata.

— Prihajate iz četrtega nadstropja. Stanuje li gori vaš ljubimec. — Ha, ha, ha! Pri moji veri, vi ste zarudeli!

— Da, Petrovna je zardela, toda iz gnusa in bolj zaradi roganja, ki ga je morala moln-če prenesti. Zasolžile so se ji oči.

— Je moj plašč gotov?

— Seveda, milostiva, — odgovori Petrovna. Delala sem vso noč, kakor sem vam obljubila.

— Da, upam, da mi bo pristojal. Jutri grem na krst. Naravno, da bogati Šternicki ne sme skopariti z darovi. Mi ne vprašamo, koliko stane imamo dosti denarja. Tako je, moja mala Petrovna. Mogla bi dati svojo obleko šivati najboljšim šiviljam Petrograda. Ali tega ne naredim, ker hočem, da tudi vi par rubljev zaslužite.

— Zelo sem vam hvaležna, milostljiva gospa, — se je zahvaljevala Petrovna, akoravno je vedela, da trgovka laže in da ji daje zaslužek samo zato, ker dela lepo in poceni.

— Bojim se, da ne pristojajo popolnoma, — reče trgovka,

Senator Robert H. Reynolds, ki je bil v primarnih volitvah v North Carolini izvoljen z veliko večino pri primarnih volitvah. Reynolds je znan, da nastopa v senatu vedno proti kakim ugodnostim za tujezemce.

ko je oblekla plašč.

— V resnici, ne pristojajo boljše, — potrdi iskreno šivilja. — Toda k temu ste krivi sami, ker ste bili zadnjikrat jako nemirni, ko sve poskušali, milostiva gospa.

— A tako! — vzklikne ljuto trgovka. — Glej, sedaj je na meni krivda, ker ste pokvarili to dragoceno sukno. Videli bomo, kdo je kriv. Ako mi jutri plašč ne bo pristojal, tedaj mi plačate za sukno. Ste razumeli?

Toda milostiva gospa! — odgovori prestrašeno Petrovna. Gre za malenkost. Hočem vso noč delati in vi dobite jutri jutraj plašč popolnoma v red.

Končno se gospa Šternicki pomiri in odide. Čim je odšla, gre Petrovna na delo. Njene hitre roke so večje vodile iglo po suknu. Njena lepa glava se je sklonila nad delom. Pred duševne oči ji je stopilo vse njeno preteklo življenje.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Tužnega in potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da je Vsemogočni poklical iz naše srede našega iskreno ljubljenega in nepoznanega sinkota in brata

Anthony Nose

ki je zatisnil svoje mišle oči dne 4. junija v cvetu mladosti, star šele 13 let in pol. Rojen je bil v Clevelandu.

Tem potom se iskreno zahvaljujemo Father Max Sodji za lepe cerkvene obrede in pogrebniemu zavodu Frank Zakrajšek za lepo vodstvo pogreba.

Iskrena zahvala za darovane krasne vence in cvetlice, ki so v zadnji pozdrav okrasili krsto našega pokojnega: Mr. in Mrs. Frank Pengov in družina, stara mama Mary Nose, Mrs. Mary Noda in družina, Marge Landig, Mr. in Mrs. John Petricig in družina, dr. in Mrs. T. F. Herlick in družina, Mr. in Mrs. Rowland in hči, Mr. in Mrs. Joseph Noda in družina, Mr. Frank Vidmar.

Iskrena zahvala darovalcem za sv. maše, ki se bodo bra'e za duše pokojnika: Mr. Frank Novak, Mr. in Mrs. John Gornik, Mr. in Mrs. Joseph Sterle, Mrs. Učakar, Mrs. Frank Hrovat, Miss Kress, učiteljica gitare, Mr. in Mrs. Gasper Miakar, Mr. in Mrs. William Keller, Mr. in Mrs. Steve Lesiak, Mrs. Antonette Sestan, Mr. in Mrs. Louis Lesiak.

Iskreno se zahvaljujem za vse, kar so storili Graphite Bronze Co., moj delodajalec. Hvala načelnikom skavlov Felix A. Dantor in Frank Jakšić Jr. ter skavtom: Ray Scully, Robert Dulo, Thomas Zakrajšek, John Makovic, Vincent Bakovic, Ray Gornik, Frank Laurich.

Lepa hvala vsem, ki so prišli ranjega pokropiti in ki so ga sprenili na njegovi začetni poti k večnemu počitku. Ljubi sinko in bratec, veseli se v nebeski slavi in prosti za nas, da se enkrat zopet srečno skupaj snidemo.

Pod zeleno rušo spaval mirno zdaj, duša tvoja blaga sp'aval je v raj.

Zalujoči ostali: Eva Nose, mati-vdova Frank in Robert, brata Cleveland, Ohio, 21. junija, 1938.

V JUGOSLAVIJO
SAMO 7 DNI

če potujete na ekspressnih parnikih:

BREMEN • EUROPA

Brzi vlak ob Bremen in Europa v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane

Ali potujete a priljubljenimi ekspres. parniki:

COLUMBUS

HANSA • DEUTSCHLAND
HAMBURG • NEW YORK

Izborne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga

Strokovnjaški nasveti glede vizejev za priseljenice in obiskovalce.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

1430 Euclid Avenue Cleveland, Ohio

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

NAZNANILO IN ZAHVALA

Tužnega srca naznanjamo sorodnikom, znanem in prijateljem žalostno vest, da je Bogu vdana za vedno preminula naša ljubljena soproga in mama

Katarina Rejc

ROJENA CERAR

Blagopokojna je bila rojena v vasi Stanežiče, fara Št. Vid nad Ljubljano dne 14. februarja leta 1890. Preminula je po dolgi boleznj predvidena s tolažji svete vere dne 20. maja 1938 ob 11.15 uri dopoldne ter bila pokopana iz hiše žalosti po, opravljeni zadušnici v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. dne 20. maja ob 9. uri dopoldne na Kalvarijo pokopališče. Pokojna je bila članica društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, društva Marije Vnebovzete št. 103 JSKJ, članica Slovenske ženske zveze podr. št. 10 in članica Oltarnega društva fare Marije Vnebovzete. Poleg tukaj žalujočega soproga in treh hčerk zapušča v stari domovini brata Lovrenca in Leopolda ter tukaj in tam več bližnjih sorodnikov.

Najlepše in iskreno se želimo zahvaliti vsem onim, ki so položili vence ob krsti blagopokojne, onim, ki so darovali za sv. maše ali so dali svoje avtomobile za prevoz spremenljivev brezplačno na razpolago.

Iskrena hvala moškemu pevskemu zboru Ilirija za zapeto žalostinko ob krsti pokojne soproge in mame.

Hvala častiti duhovščini fare Marije Vnebovzete za podelitev svetih zakramentov, opravljeno zadušnico in cerkvene pogrebne obrede.

Hvala vsem onim, ki so prišli pokojno kropiti, so pri nji čuli ali so jo sprenili na pokopališče k večnemu počitku. Hvala vsem za vse, kar so nam dobrega storili.

Draga soproga in nezabna mama. Ob svežem grobu Ti močno žalostni kličemo: Spočij se v Bogu do svidenja nad zvezdami.

Zalujoči ostali:

Gregor Rejc, soprog
Catherine poroč. Polenski, Sophie poroč. Zupon in Anne, hčerke
Cleveland, Ohio, 21. junija 1938.

V BLAG SPOMIN

DEVETE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA SINA IN BRATA

Anthony Levstik

Ki je preminul 22. junija 1929.

V globoki tugi in silni žalosti se danes spominjamo Tvoje smrti ob priliki devete obletnice.

Sprejmi naše iskrene želje in naj Ti bo lahka ameriška zemlja.

Zalujoči ostali:

oče, bratje in sestre.

Cleveland, O., 21. junija 1938.

VLOGE v tej posojilnici

zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in družbene vloge
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670